

Trefwoorden	Specifiek risico	Drijvers	Belang
Pensioen-transitie	De pensioenovergang wekt onrealistische verwachtingen over het pensioen wanneer de informatie niet correct, duidelijk, tijdig en evenwichtig is. De pensioenregeling sluit niet aan bij de risico's die pensioendeelnemers kunnen dragen en/of willen nemen. Pensioendeelnemers overzien niet de urgentie en impact van beslissingen die zij nemen. Door toegenomen werkdruk en vernieuwde bedrijfsvoering bij pensioenuitvoerders vinden pensioendeelnemers onvoldoende gehoor bij vragen en klachten.	<ul style="list-style-type: none"> • Wet- en regelgeving 	↗
Gerichte en agressieve marketing	Gerichte en agressieve marketing via sociale media en partijen als influencers en signaalaanbieders geven een verkeerde voorstelling van rendement, risico en kosten. Hierdoor zijn consumenten sneller geneigd complexe of misleidende producten en diensten af te nemen zonder zich volledig bewust te zijn van de risico's of na te gaan of het past bij hun situatie. Op de cryptomarkt geldt specifiek dat malafide aanbieders na de inwerkingtreding van MiCAR onterecht de indruk kunnen wekken dat crypto's minder risicovol zijn (<i>cryptowashing</i>).	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering • Internationalisering 	→
Embedded financiële producten en diensten	De laagdrempeligheid van embedded financiële producten en diensten leidt tot misselling, oververzekering, overkreditering, of ongewenst of onjuist financieel advies, omdat informatie over het financiële product (o.a. prijs, voorwaarden, dekking) op de achtergrond raakt. Consumenten vergelijken de producten onderling nauwelijks en kijken niet kritisch naar premies en voorwaarden. Daarnaast is de distributie van embedded financiële producten en diensten complexer en minder transparant, waardoor consumentenbescherming mogelijk minder kan worden gewaarborgd.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering 	↗
AI in financieel advies en producten	De inzet van AI binnen financieel advies, verzekeringsproducten en kredietacceptatie leidt tot risico's voor het klantbelang, van risicoselectie en premiedifferentiatie tot onverzekerbaarheid en uitsluiting. Bij onbeheerst gebruik van AI bestaat het risico op een <i>blackbox</i> , wat o.a. leidt tot niet-geschikt financieel advies. Door toenemende automatisering, uitbesteding en digitale (externe) bronontsluitingen ontstaan fouten in beslisregels of algoritmes met ernstige gevolgen voor advies en distributie.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering 	↗
Klimaatrisico's woningmarkt	Het niet inprijzen van funderings- en overstromingsrisico's leidt tot schadelijke financiële gevolgen voor woningkopers en -eigenaren. Beide risico's zijn niet (volledig) verzekeraar en huizenbezitters zijn onvoldoende bewust over deze risico's, waardoor ze onverwacht de waarde van hun woning zien dalen of te maken krijgen met herstelkosten.	<ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming 	↗
Overkreditering	Consumenten met hoge leningen bewegen naar alternatieve, meer risicovolle manieren van financiering van aankopen, zoals flitskrediet, buy-now-pay-later, vormen van (private) lease, of financiering op basis van koopsomtaxatie. Te hoge leningen (hypothecair, consumptief) maken consumenten kwetsbaar in geval van koopkrachtdaling, verandering van persoonlijke omstandigheden en rentestijging. Hierdoor gaan zij op zoek naar risicovolle financieringsmogelijkheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Macro-economische ontwikkelingen 	→
Financiële criminaliteit	Toenemende digitalisering, waaronder nieuwe digitale communicatiekanalen en de opkomst van AI, creëert meer mogelijkheden voor criminelen om consumenten op te lichten, bijvoorbeeld door het maken van geloofwaardige reclames voor dubieuze beleggingen. Influencers kunnen onwenselijke producten aanprijzen bij (onervaren) volgers. Het beperkte nationale toezichtmandaat op grensoverschrijdende spelers belemmert goed toezicht.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering • Internationalisering 	↗

Trefwoorden	Specifiek risico	Drijvers	Belang
Event risk	Events kunnen voor abrupte koersschommelingen en liquiditeitsproblemen zorgen. In de gedigitaliseerde wereld met wereldwijde communicatielijnen, social media en snelle handelsalgoritmes is razendsnelle informatieoverdracht en –verwerking mogelijk. Nieuwe informatie wordt zeer snel ingeprijsd met snelle en uitvergroete marktbevingen als gevolg. Onderliggende oorzaken van events zijn o.a. macro-economische omstandigheden, geopolitieke spanningen en klimaatverandering.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering • Geopolitieke ontwikkelingen • Internationalisering • Macro-economische ontwikkelingen 	↗
Beheersing van algoritmes	Onbeheerst gebruik van AI in handelsalgoritmes zorgt voor druk op de ordelijke werking van kapitaalmarkten, bijvoorbeeld door het gebruik van <i>blackbox</i> handelsalgoritmes. Gebrekkige beheersing leidt tot fouten in individuele algoritmes, zoals programmeerfouten of datafouten, en mogelijk tot ongewenste interferentie tussen algoritmes. Dit kan leiden tot financiële instabiliteit.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering 	↗
Markt- en grensoverschrijdend marktmisbruik	Internationalisering en fragmentatie van kapitaalmarkten bieden kansen voor vormen van voorwetenschap en marktmanipulatie die lastig te detecteren en aan te pakken zijn. Denk daarbij aan cross-product handel met voorwetenschap of koersmanipulatie in gecorreleerde grensoverschrijdende producten. In deze gevallen wordt op oneerlijke wijze geld verdiend ten koste van andere beleggers.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering • Internationalisering 	→
Tekortschietende data ten behoeve van beleggersbeslissingen	Tekortschietende (centrale) duurzaamheids-, markt- en prijsinformatie verzwakt de informatiepositie van beleggers en vermindert daarmee de efficiëntie van beleggingsbeslissingen. Met tientallen handelsplatformen in verschillende landen is de Europese financiële markt sterk gefragmenteerd en is er op dit moment te weinig sprake van centrale markt- en prijsinformatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering • Internationalisering • Verduurzaming 	→
Digitale operationele weerbaarheid	De beheerste bedrijfsvoering van marktpartijen blijft achter bij de eisen die horen bij vergaande digitalisering. De beheerste bedrijfsvoering van de hoogtechnologische partijen die actief zijn op kapitaalmarkten is cruciaal voor het goed functioneren van de markt in zijn geheel. Zorgen over operationele beheersing en weerbaarheid zijn er over uitval van infrastructuur, cybersecurity en beheersing van algoritmes.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering 	→
Ketenafhankelijkheid	Kapitaalmarkten zijn gevoelig voor het uitvallen van een enkele speler in de infrastructuur waardoor handel stil komt te liggen en prijsvorming wordt bemoeilijkt. Toenemende wet- en regelgeving vergroot toetredingsdrempels waardoor er enkele spelers in de handelsketen overblijven. Dit zet druk op de robuustheid van markten en kan leiden tot financiële instabiliteit.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering • Internationalisering • Wet- en regelgeving 	↗
Consolidatie en marktmacht	In delen van de markt en handelsketen blijven een beperkt aantal spelers met aanzienlijke marktmacht over waardoor klanten en eindgebruikers niet altijd de beste uitkomst krijgen. Marktstructuur, zoals marktfragmentatie en grote toetredingsdrempels, leidt tot <i>winner-takes-all</i> -uitkomsten. Dit geldt bijvoorbeeld voor HER's, handelsplatformen of andere partijen die cruciaal zijn voor de kapitaalmarktinfrastructuur.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering • Internationalisering • Wet- en regelgeving 	→

Trefwoorden	Specifiek risico	Drijvers	Belang
Consolidatie en marktmacht	De veranderende omgeving – o.a. schaal- en margedruk, opkomst (online) passief beleggen en toenemende wet- en regelgeving – leidt tot strategische herpositionering van assetmanagers in de vorm van (grensoverschrijdende) fusies en overnames. Hierdoor blijven zowel in de markt als de handelsketen enkele spelers met dominante marktpositie over. Dit leidt mogelijk niet tot de beste uitkomst voor beleggers.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering • Internationalisering • Wet- en regelgeving 	→
Liquiditeitsrisico	Forse uitstroom van vermogen of het gebruik van te hoge leverage zorgen voor liquiditeitsproblemen bij beleggingsfondsen. Dit risico speelt vooral in tijden van marktstress bij open-end fondsen die in illiquide activa beleggen of voor fondsen die veel gebruik maken van derivaten. Voor sommige typen fondsen kan een discrepantie tussen boekwaarde en marktwaarde van beleggingen het liquiditeitsrisico versterken. Dit speelt met name bij commercieel vastgoed of privacy equity fondsen waar de waardering bemoeilijkt wordt door onvoldoende markttransacties.	<ul style="list-style-type: none"> • Geopolitieke ontwikkelingen • Macro-economische ontwikkelingen 	↗
Keten-afhankelijkheid	Uitbesteding van werkzaamheden, zoals portefeuillebeheer, (beleggings)administratie en IT aan derde partijen leidt tot ketenafhankelijkheid. Wanneer veel assetmanagementpartijen afhankelijk worden van een beperkt aantal derde partijen leidt het tot concentratie- en/of systeemrisico's (domino-effect). Assetmanagers blijven zelf verantwoordelijk voor de activiteiten die zij uitbesteden aan derde partijen en moeten daarom voldoende beheersmaatregelen nemen om dienstverlening aan klanten te waarborgen.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering • Internationalisering 	→
Digitale operationele weerbaarheid	Toenemend gebruik en afhankelijkheid van IT-systemen maakt assetmanagers kwetsbaar voor cyberaanvallen en andere IT-incidenten. De toenemende uitbesteding van bedrijfsprocessen naar grote serviceproviders (zoals cloudplatforms) maakt de gehele assetmanagementsector bovendien kwetsbaar voor cyberincidenten bij dergelijke 'knooppunten'. Assetmanagers moeten voldoende maatregelen nemen voor een sterke digitale operationele weerbaarheid, ook wanneer zij IT uitbesteden.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering 	↗
ESG integratie, beheersing en communicatie	Het onvoldoende integreren van ESG-factoren in risico- en portefeuillemanagement en het onvoldoende beheersen van ESG-risico's leidt tot teleurstellingen bij beleggers. Bovendien bestaat het risico op greenwashing indien assetmanagers in hun communicatie richting beleggers niet transparant zijn over de invulling van ESG in het beleggingsbeleid en de impact op verduurzaming. Beide risico's worden vergroot indien juiste, tijdige en volledige ESG-data ontbreekt.	<ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming • Wet- en regelgeving 	↗
AI in beleggingsbeleid en bedrijfsvoering	Onbeheerst gebruik van AI in zowel portefeuillebeheer als interne operationele processen leidt tot verminderde transparantie over het beleggingsbeleid richting beleggers (<i>blackbox</i>) en onvoldoende risicobeheersing door assetmanagers. In extreme gevallen kunnen fouten in algoritmes of gebrekkige beheersing van algoritmes leiden tot financiële instabiliteit.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering 	↗
Tegengaan witwassen	Witwassen vindt in toenemende mate plaats via beleggingsondernemingen en -instellingen, doordat andere financiële instellingen met een poortwachtersfunctie hogere drempels opwerpen (waterbedeffect). Deze poortwachtersfunctie staat onder grotere druk door uitgebreide(re) sanctiewetgeving en de politieke aandacht voor terrorismefinanciering en witwassen. Dit kan leiden tot onvoldoende naleving en een verhoogd risico op witwassen, terrorismefinanciering en sanctieovertredingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Ondernijning • Wet- en regelgeving 	→

Trefwoorden	Specifiek risico	Drijvers	Belang
Veranderende aard gecontroleerde ondernemingen door verduurzaming	Ondernemingen committeren zich aan ESG-doelstellingen, wat leidt tot nieuwe materiële risico's zoals fysieke schade en de gevolgen van duurzaamheidsbeleid. Ondernemingen moeten hier adequaat over rapporteren en accountantsorganisaties moeten deze informatie controleren. Eindgebruikers beschikken over onvoldoende duurzaamheidsinformatie als gevolg gebrek aan duurzaamheidsdata, inconsistentie tussen financiële en niet-financiële rapportages en onvoldoende duurzaamheidsexpertise bij zowel uitvoerende ondernemingen als accountantsorganisaties.	<ul style="list-style-type: none"> • Verduurzaming • Wet- en regelgeving 	→
Veranderende aard gecontroleerde ondernemingen door digitalisering	Ondernemingen adopteren nieuwe technologieën in hun processen, diensten en producten, wat leidt tot nieuwe materiële risico's, zoals uitvallende systemen of ketenpartners en nieuwe waarderingsvraagstukken. Accountantsorganisaties hebben mogelijk onvoldoende kennis en expertise beschikbaar over deze ontwikkelingen bij hun controlecliënten en hoe hun controle-aanpak hierop aan te passen	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering 	↗
Fraude en discontinuïteit bij gecontroleerde ondernemingen	Fraude (o.a. greenwashing, witwassen, selectieve outscoping bij niet-financiële informatie en corruptie) en discontinuïteit bij ondernemingen die niet zijn gedetecteerd of waarvan het risico niet is vermeld in de wettelijke controle leiden tot materiële verliezen bij eindgebruikers en tot breder verlies van vertrouwen in de financiële markt. Mede vanwege het wegvallen van coronasteun is discontinuïteit een groeiend risico.	<ul style="list-style-type: none"> • Internationalisering • Macro-economische ontwikkelingen • Ondernijning 	↗
Cyberrisico's	Accountantsorganisaties beheersen het gebruik van technologie en data onvoldoende in hun bedrijfsvoering, waaronder als instrument voor het uitvoeren van wettelijke controles. Ze beschikken bovendien over veel gevoelige data en zijn daarmee kwetsbaar voor cyberincidenten. Ze zijn vooralsnog uitgezonderd van de DORA-regelgeving en zijn in NIS2 niet benoemd als essentiële entiteit. Gebrekkige beheersing van cyberrisico's doet afbreuk aan de kwaliteit van de wettelijke controle en leidt tot operationele risico's, waaronder uitbestedingsrisico's.	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisering 	↗
Toegankelijkheid accountantscontrole	De toegankelijkheid van accountantscontroles staat onder druk door een toenemende vraag naar controles (toenemende scope en meer controleplichtigen), terwijl het aanbod onder druk staat (personeelstekorten, verminderde populariteit opleiding). Dit merken vooral klanten met een afwijkend risicoprofiel. Ontwikkelingen die als reactie hierop plaatsvinden, zoals de instroom van private equity in het segment van organisaties met een reguliere vergunning en toezichtarbitrage bij de Organisaties van Openbaar Belang (OOB), werken negatief uit op de kwaliteit van de wettelijke controle.	<ul style="list-style-type: none"> • Macro-economische ontwikkelingen • Wet- en regelgeving 	↗
Integriteitsrisico's	Integriteitsincidenten bij accountantsorganisaties, betrokkenheid bij corruptie, of fraude van controlecliënten doen afbreuk aan het vertrouwen in de sector. Toenemende internationalisering, het fiscale vestigingsklimaat in Nederland en ondernijning verhogen deze risico's. Integriteitsincidenten bij accountantsorganisaties zelf, zoals examenfraude, schaden het vertrouwen in accountantsorganisaties en onderschrijven het belang van een gezonde cultuur in de sector.	<ul style="list-style-type: none"> • Internationalisering • Ondernijning 	→

